TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Bộ Công an mở rộng điều tra các sai phạm kinh doanh vàng và rửa tiền, nhiều ông lớn bị gọi tên

06:33 08/07/2025

Tại buổi họp báo của Bộ Công an, Thiếu tướng Nguyễn Quốc Toản, Chánh Văn phòng kiêm Người phát ngôn Bộ Công an, đã thông báo một diễn biến quan trọng: Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an đã chính thức tiếp nhận hồ sơ từ Thanh tra Ngân hàng Nhà nước. Hồ sơ này liên quan đến các sai phạm nghiêm trọng trong lĩnh vực kinh doanh vàng và phòng chống rửa tiền của nhiều tổ chức lớn, bao gồm các công ty vàng bạc đá quý và ngân hàng thương mại.

Việc tiếp nhận hồ sơ này là bước tiếp theo của cuộc thanh tra được thực hiện theo Quyết định số 324/QĐ-TTGSNH2 ngày 17/5/2024 của Chánh Thanh tra, giám sát ngân hàng. Các đơn vị nằm trong diện thanh tra bao gồm: Công ty TNHH Bảo Tín Minh Châu, Công ty TNHH MTV Vàng bạc đá quý Sài Gòn (SJC), Công ty cổ phần Vàng bạc đá quý Phú Nhuận (PNJ), Ngân hàng TMCP Tiên Phong (TPBank) và Ngân hàng TMCP Xuất nhập khẩu Việt Nam (Eximbank).

Theo các kết luận thanh tra đã được công bố trước đó, những tổ chức này bị xác định có nhiều vi phạm quy định pháp luật trong hoạt động mua bán vàng miếng, quản lý hóa đơn, chứng từ, nghĩa vụ thuế, và đặc biệt là các sai phạm trong công tác phòng, chống rửa tiền. Một số nội dung đã được chuyển sang Bộ Công an để tiếp tục điều tra, xử lý theo thẩm quyền.

Hàng loạt vi phạm nghiêm trọng được phanh phui

Kết quả thanh tra đã chỉ ra nhiều vi phạm điển hình tại các đơn vị. Cụ thể:

Tại TPBank, Ngân hàng này bị phát hiện không báo cáo đầy đủ hoạt động mua bán vàng miếng và có hành vi nhận giữ hộ vàng SJC nhưng không niêm phong, không ghi số series. Ngân hàng còn có dấu hiệu cạnh tranh không lành mạnh, vi phạm chế độ lập hóa đơn, chứng từ, thu phí sai, và đặc biệt là không báo cáo giao dịch đáng ngờ. Hồ sơ giữ hộ vàng và chứng từ kế toán của TPBank cũng chưa tuân thủ đúng quy định.

Đối với Bảo Tín Minh Châu, kết luận thanh tra chỉ ra nhiều vi phạm về hóa đơn, chứng từ, kế toán và nghĩa vụ thuế, những nội dung này đã được chuyển sang Bộ Công an. Công ty còn bị phát hiện bán vàng cao hơn giá niêm yết, thiếu minh bạch về thông tin và khiếu nại trên website. Đặc biệt, Bảo Tín Minh Châu bị kết luận vi phạm nghiêm trọng Luật phòng chống rửa tiền khi không báo cáo, không lưu trữ thông tin, không đào tạo nhân sự và không phân loại khách hàng đúng quy định.

Bảo Tín Minh Châu bị kết luận vi phạm nghiêm trọng Luật phòng chống rửa tiền khi không báo cáo, không lưu trữ thông tin, không đào tạo nhân sự và không phân loại khách hàng đúng quy định.

Tại Eximbank, Ngân hàng này cho phép khách hàng thực hiện giao dịch vàng miếng mà không có sự giao nhận vàng và tiền thực tế. Ngoài ra, một số nhân viên còn rút ngắn quy trình kiểm đếm, tạo điều kiện cho việc trục lợi từ chênh lệch giá.

Đối với PNJ, công ty bị phát hiện báo cáo không đầy đủ, có dấu hiệu vi phạm thuế và nhãn hàng hóa vàng trang sức. PNJ cũng không thực hiện kiểm toán nội bộ về phòng chống rửa tiền và thiếu các quy định cụ thể về nhận biết khách hàng, phong tỏa tài sản, cũng như đánh giá rủi ro rửa tiền.

Còn tại SJC, Công ty bị xác định có những vi phạm nghiêm trọng về báo cáo, hóa đơn thuế, và đặc biệt là phòng chống rửa tiền. SJC đã không thực hiện việc

nhận biết khách hàng, không đánh giá rủi ro, và không cập nhật thông tin theo quy định. Đáng chú ý, việc quyết định giá vàng tại SJC do Tổng Giám đốc trực tiếp thực hiện mà không có quy trình hay tiêu chí rõ ràng, điều này tiềm ẩn rủi ro lớn cho công ty và thị trường.

Nguyên nhân và hướng xử lý tiếp theo

Theo kết luận thanh tra, những vi phạm trên xuất phát từ nhiều nguyên nhân. Đó là sự thiếu nghiêm túc trong tuân thủ pháp luật của người đại diện pháp luật, các lãnh đạo và nhân viên của các đơn vị. Ngoài ra, việc hiểu biết và áp dụng các quy định tại Nghị định 24/2012/NĐ-CP về quản lý hoạt động kinh doanh vàng còn chưa nhất quán. Cuộc thanh tra cũng chỉ ra rằng thiếu hành lang pháp lý rõ ràng và hướng dẫn cụ thể đã dẫn đến cách hiểu và thực hiện không đồng nhất giữa các tổ chức.

Chánh Thanh tra Ngân hàng Nhà nước đã ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với các đơn vị: Bảo Tín Minh Châu bị phạt 2,64 tỷ đồng; SJC 2,14 tỷ đồng; PNJ 1,34 tỷ đồng. Riêng TPBank và Eximbank, mỗi đơn vị bị phạt từ 380 đến 400 triệu đồng.

Đáng chú ý, toàn bộ thông tin liên quan đến dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự về thuế, kế toán, hóa đơn tại các doanh nghiệp nêu trên đã được Ngân hàng Nhà nước chuyển sang Bộ Công an để phục vụ công tác điều tra. Ngân hàng Nhà nước cũng yêu cầu các doanh nghiệp và ngân hàng liên quan nghiêm túc chấp hành pháp luật về thuế, hóa đơn, kế toán, phòng chống rửa tiền và kinh doanh vàng, đồng thời khẩn trương khắc phục các sai phạm và thiếu sót đã được nêu trong kết luận thanh tra.

Thành Nam (t/h)